

nieuwsbrief entomologie

Groots festival *Wageningen – City of Insects* 18 t/m 23 september 2006

In juni won het Entomologieteam van Wageningen Universiteit de Academische Jaarprijs op basis van de kwaliteit van haar onderzoek en het plan om dat onderzoek voor een breed publiek aantrekkelijk te maken.

Het idee waarmee de prijs gewonnen werd, is in de afgelopen maanden met inzet van velen uitgewerkt tot een groots en wervelend festival *Wageningen – City of Insects*. Meer dan 50 activiteiten, een week lang. Wageningen trekt insecten uit het hele land aan en zal zoemen en gonzen.

Het gevarieerde programma biedt volop keuze voor *jongeren* en *volwassenen*. Voor scholen is er een landelijke wedstrijd waarin een nieuw insect kan worden ontworpen. De festivalweek wordt afgesloten met een wervelend programma op zaterdag 23 september waaraan o.a. tv-programma Het Klokhuis en de soapserie ZOOP meedoen. Een insectendefilé met reuzeninsecten zal door de straten van de stad lopen, een insectenkoning of – koningin zullen gekroond worden en er is een wereldrecordpoging insecteneten. Het onderzoek van het Laboratorium voor Entomologie wordt gepresenteerd in een speciaal voor de gelegenheid geschreven boek met een voorwoord van Midas Dekkers. Daarnaast is het onderzoek op zaterdag 23 september in actie te zien in het Laboratorium voor Entomologie: meelifende sluipwespen, schimmels om muggen te bestrijden, insecten als bodyguards, een teken-kliniek en nog veel meer.

Op zaterdag 23 september worden er speciale bussen (BugsBuzzzz) ingezet tussen NS-station Ede-Wageningen en de City of Insects die langs de verschillende locaties rijden. Wie aan de rand van de stad de auto parkeert kan ook met de speciale insectenbussen verder reizen naar de activiteiten. In deze nieuwsbrief wordt een selectie van de activiteiten gepresenteerd. Voor het volledige programma, zie onze website www.cityofinsects.nl. Graag verwelkomen we u in *Wageningen – City of Insects* van 18 t/m 23 september.

Prof. dr. Marcel Dicke
voorzitter van het organisatiecomité

CITY OF INSECTS FESTIVAL 18 T/M 23 SEPT. 2006

Boek voor de minister van onderwijs

Het festival wordt feestelijk geopend op maandagavond 18 september om 20:00 uur in de aula van Wageningen Universiteit (Gen. Foulkesweg 1a). Een speciaal voor deze gelegenheid geschreven populair wetenschappelijk boek zal worden aangeboden aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw Maria van der Hoeven.

Wethouder opent kunsttentoonstelling

Op maandag 18 september, om 12:00, zal de Wageningse wethouder van Cultuur, mevrouw Minie Walstra de kunsttentoonstelling *Kunst en Vliegwerk* openen in het Laboratorium voor Entomologie. Ongeveer 35 kunstenaars hebben zich laten inspireren door vormen, kleuren en biologie

nieuwsbrief entomologie

van insecten en hebben dat omgezet in uiteenlopende kunstwerken. De tentoonstelling is tijdens het festival overdag gratis te bezoeken. Adres: Binnenhaven 7, 6709 PD Wageningen.

Voor kinderen

Er is een keur aan activiteiten voor en door kinderen. Een kleine greep:

- Via tv-programma Het Klokhuis (www.hetklokhuis.nl) worden kinderen opgeroepen om vragen over insecten in te sturen. Uit de inzendingen worden 100 kinderen geselecteerd die in Wageningen individueel antwoord krijgen op hun vraag.
- Een aantal andere vragen zullen door Wageningse professoren worden beantwoord in de kinderuniversiteit. De Klokhuispresentatoren Bart Meijer en Dolores Leeuwijn zullen als gastheer optreden.
- Op zaterdag 23 september presenteert ZOO-acteur Moes de spannende finale van de webkwestie voor scholen, waarin nieuwe insecten ontworpen zijn (www.hetgroenewiel.nl/webkwestie).
- Verder zijn er insectenmuziek- en insectenpoëzie-workshops voor kinderen op woensdag en zaterdag.
- Theatervoorstellingen door Plum en Puddingh (naar het boek 'Een piepklein feestje' van Gregor Frenkel Frank) en door Peter Drost (Erik of het klein insectenboek van Godfried Bomans) in een regie van Henk van Ulsen.
- Insectengames bij Noldus Information Technology (Nieuwe Kanaal 5).
- Schminken in Atelier het Blauwe Hek (Bernhardstraat 10).

- Op zaterdag 23 september van 14:00-16:00 uur worden er in boekhandel Kniphorst insectenverhalen verteld door *Eva Luna*.
- Op woensdagmiddag vertelt Titia Tarenskeen verhalen over de spin Anansi in de openbare bibliotheek.
- Lagere scholen zullen insectenmateriaal aanleveren voor de etalages van winkels in het centrum van Wageningen.
- Een insectendefilé dat door de straten van Wageningen loopt.

Insecten en techniek

Onderzoek aan insecten staat aan de basis van vele technologische ontwikkelingen. Insectenonderzoek leidt tot optimalisatie van pinautomaten. Voetbaltrainers gebruiken de resultaten en ook autofabrikanten. Het Wageningse bedrijf Noldus Information Technology laat dit zien op haar eigen locatie (Nieuwe Kanaal 5, 6709 PA Wageningen). Hier wordt ook een demonstratie gehouden van een vliegende robot, gebaseerd op kennis van insecten.

Insecten in de horeca

Driekwart van de wereldbevolking eet insecten als lekkernij. In Europa missen we heel veel lekkers. Dat kunt u ontdekken tijdens het festival. Insecten kunt u eten op donderdag 21 september in een aantal deelnemende restaurants. Op zaterdag 23 september zal er een recordpoging voor een Guinness Word Record plaatsvinden op het Salverdaplein: zo veel mogelijk mensen zullen tegelijkertijd insecten eten.

In de deelnemende café's zullen insectenbieren (hommelbier en nog veel meer) te drinken zijn.

nieuwsbrief entomologie

Insecten en kunst

Er zijn verschillende tentoonstellingen:

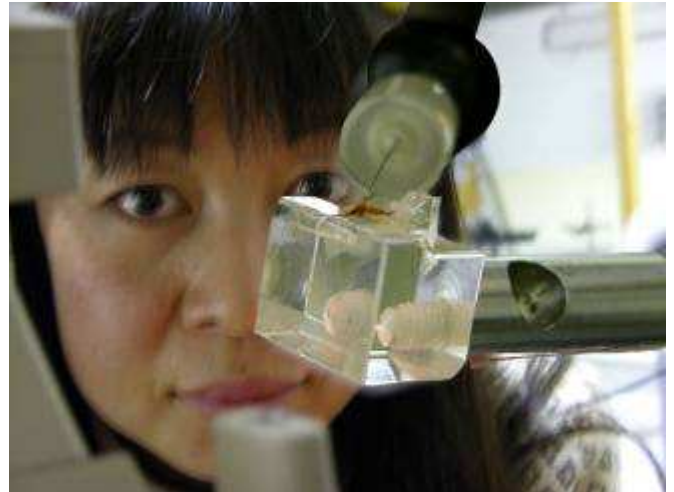
- Een *Vliegende Tentoonstelling* in Atelier "het Blauwe Hek", Bernhardstraat 10a, 6707 CM Wageningen. Opening op 18 september om 17:00 uur door Marcel Dicke.
- Tentoonstelling *Insecten Inspiratie* in boekwinkel Shikasta, Junusstraat 17, Wageningen. Feestelijke opening vrijdag 15 september 2006 om 17.00 uur.

- Sieraden-expositie in *De Oorzaak*, Schoolstraat 7, 6701 AZ Wageningen.
- Tentoonstelling *De boekenwurm* met 17^e eeuwse boeken over insecten in het museum de Casteelse Poort, Bowlespark 1A, 6701 DN Wageningen.
- Diapresentatie 'Panzer und Sturn' op de gevel van de openbare bibliotheek, Stationsstraat 2, 6701 AM Wageningen.

Insectenonderzoek

Het Wageningse insectenonderzoek over bijen en hommels, over vlinders en sluipwespen, malariamuggen en roofmijten, teken en lieveheersbeestjes wordt getoond via demonstraties, lezingen en rondleidingen. Dit gebeurt op de locaties van PPO Bijen (Kielekampsteeg 32, Wageningen) en het Laboratorium voor Entomologie (Binnenhaven 7, 6709 PD Wageningen). Hier laten we zien hoe leuk het is om onderzoek te doen aan insecten.

Insecten en film

- Het Heerenstraattheater (Molenstraat 1b, 6701 DM Wageningen) vertoont verschillende insectenfilms, waaronder *Microcosmos* (woensdag 20 september) en *On golden pond* (met Henry Fonda als imker).
- Filmhuis *Movie W* (Lawickse Allee 13, 6701 AN Wageningen) vertoont de film *The Fly* (dinsdag 19 en woensdag 20 september).
- De Nederlandse première van de film *De mierenbeul* zal op zondag 24 september plaatsvinden in bioscoop *Cinemec* (Ede).
- Op het laboratorium voor Entomologie zullen films over insecten en mijten vertoond worden op zaterdag 23 september.

nieuwsbrief entomologie

Insecten en fotografie

Als insecten via fotografie worden 'opgeblazen' komen hun bijzondere eigenschappen pas echt tot leven. Ook kan via fotografie de rol van insecten in sociale processen verbeeld worden.

- 3-D dia's worden getoond op zaterdag 23 september in het Kenniscentrum Dierplagen KAD (Vadaring 81, 6702 EB Wageningen): je staat midden tussen gigantische insecten!
- *Vrouwen en vlinders*. Op het Laboratorium voor Entomologie is de hele week een tentoonstelling van ontwikkelingsorganisatie ICCO over de rol van de zijdevlinder en zijdeteelt voor ontwikkelingskansen van vrouwen in India.

Wat is dat voor insect?

Er zijn ca 6 miljoen soorten insecten. Slechts 0.5% daarvan bezorgt ons last. Als we die soorten goed kunnen herkennen kunnen we er gericht iets tegen doen. Van de overige 99.5% kunnen we genieten.

- In het Kenniscentrum Dierplagen KAD (Vadaring 81, 6702 EB Wageningen) is de hele week de mogelijkheid om insecten op naam te laten brengen en advies in te winnen over mogelijkheden om plagen te bestrijden.
- Op het Laboratorium voor Entomologie zijn 600.000 insecten in de insectencollectie. Deze collectie is nooit toegankelijk voor publiek. Op 23 september zal bij wijze van uitzondering een deel van de collectie getoond worden: van reusachtige vlinders tot kleurrijke kevers.

Insecten houden – thuis en in de dierentuin

Steeds meer mensen houden insecten als huisdier. Het zijn dan ook heel bijzondere dieren. Veel insecten planten zich gemakkelijk voort in gevangenschap. Sommigen doen dat op bizarre wijze zoals bidsprinkhanen waar het vrouwtje het mannetje soms opeet na de paring. Bij andere insecten komt maagdelijke voortplanting voor.

- In Ouwehands Dierenpark zijn insecten te zien en is er een kleurwedstrijd. Wie tijdens het festival een aantal locaties bezoekt en stempels verzamelt kan in het najaar tegen gereduceerd tarief naar Ouwehands Dierenpark.
- In de workshop *Weg fobie!* Zal Eugène Bruins zijn passie voor het houden van insecten overdragen en een eventuele fobie voor insecten aanpakken.
- In kinderdagverblijf de Koepel (Churchillweg 39, 6707 JB Wageningen) zullen van maandag t/m vrijdag insecten als huisdier te bezichten zijn.

Sex en de city of insects

Over de voortplanting van insecten is veel te zeggen. De snelheid waarmee insecten dit doen doet konijnen blozen. Voor het onderscheiden van insectensoorten wordt vaak gekeken naar de geslachtseigenschappen. Zes miljoen insectensoorten, zes miljoen manieren van voortplanten. Menno Schilthuizen zal hierover op aansprekende wijze spreken op dinsdagavond 19 september (Laboratorium voor Entomologie) en op donderdag 21 september (Studium Generale, Lawickse Allee 13, 6701 AN Wageningen).

nieuwsbrief entomologie

Muggenzifters en Mierenneukers: insecten onder de loep genomen.

De medewerkers van het Laboratorium voor Entomologie hebben een populair wetenschappelijk boek geschreven over hun onderzoek aan insecten. De titel van het boek is *Muggenzifters en Mierenneukers: insecten onder de loep genomen*. Muggenzifters is een belangrijke bezigheid: op het Laboratorium voor Entomologie onderzoeken we malariamuggen om te zoeken naar een effectieve bestrijdingsmanier.

Het voorwoord van het boek is geschreven door **Midas Dekkers**.

In het boek komt ook aan bod hoe insecten in ons dagelijks leven voorkomen: in het ziekenhuis, restaurant, Rijksmuseum en bij de recherche.

Het boek (300 pagina's, geheel in kleur uitgevoerd) is tijdens de festivalweek met speciale festivalkorting te koop: € 15,- (normale prijs € 20,-).

Zonder insecten geen leven op aarde

Met dit festival beogen we 3 dingen. Een breed publiek laten zien:

- hoezeer insecten in ons dagelijks leven aanwezig zijn
- dat insecten onmisbaar zijn voor het leven op aarde
- hoe leuk en nuttig het is om onderzoek te doen aan insecten.

CITY OF INSECTS

FESTIVAL 18 T/M 23 SEPT. 2006

WWW.CITYOFINSECTS.NL

